

MUZIKINIS GYVENIMAS

Skyrių tvarko kompozitorius Algimantas KUBILIUNAS

Trečioji Jaunimo muzikinės studijos premjera

Gegužės 21 ir 22 d. 20 val. numatoma Spalio 50-mečio dirbtinio pluošto gamyklos kultūros ir sporto rūmu Jaunimo muzikinės studijos premjera — N. Rimskio-Korsakovo opera „Mocartas ir Saljeris“. Apie trečiąjį studijos premjera pasakoja spektaklio režisierius n. a. S. RUBINOVAS ir operos instrumentinės transkripcijos autorius, kompozitorius G. KUPREVICIUS:

— Kol kas Jaunimo muzikinės studijos repertuarė buvo du G. Kuprevičiaus veikalai. Šiuo metu kompozitorius rašo naują kūrinį, kuri planuojame pastatyti ateinančiam sezone. O ši balgiamo 1897 m. sukurtos ir po metų viesai parodytos N. Rimskio-Korsakovo operos „Mocartas ir Saljeris“ premjera.

Tai plačialis žmomas kameringo piano sceninis veikalas, statytas ir statomas daugelyje pasaulyje miestu. Visai neseniai išvyko šio spektaklio dar viena premjera Kopenhagoje, o Vilniaus akademiniame operos ir baletų teatre šią operą galima pasižiūrėti mažojoje salėje. Tai „neatšalde“ mūsų pasirinkimo — mums norejosi kiek nutolti nuo šios operos tradicinio sceninio bei režisūrinio spreidimo, juo labiau, kad operos literatūrinis pagrindas — įžymoji A. Puškino tragedija „Mocartas ir Saljeris“ — keilia daug nesenstančių etinių problemų. Ir nors A. Liadovas vadino šią A. Puškino tragediją „geriausia Mocarto biografija“, mūsų spektaklis ne biografinis. Jame nesiekta portretinio istorinių asmenybų panašumo. Ši salygotumą pateisiname jau vien tuo faktu, kad F. Saliapinas, labai megės šią operą, dainavo abi — Mocarto ir Saljerio partijas (operoje nėra duetu ir visa muzikinė dramaturgija vystoma monologu — recitatyvų kaita). O gal iš tiesų kiekvienam žmoguje glūdi mocartiškas ir saljeriškas požiūris į kūrybą?..

Siekdam išsaugoti A. Puškino poezijos grožį ir stilių, pasitelkėme puikų A. Churginio vertimą. Reikšminga tai, kad operoje N. Rimskis-Korsakovas tik nežymiai sutrumpino keliom frazėm Puškino tekstą. Mūsų pastatyme nėra nė vienos muzikos ar teksto kuplūros. Netgi praplėtėme tą epizodą, kuriame Mocartas groja „Rekviem“, ir pirmosios septynios šio genialaus kūrinio dalys tampa savotišku spektakliu spektaklyje.

— Stinkus ir atsakingas uždavinys teko ir man, dariu siam instrumentinę transkripciją. Tal daryta atsižvelgiant į naują režisūrinę koncepciją. Transkripcijoje išsaugota visa, ką paraše Rimskis-Korsakovas, tik klausytojui gali buti neįprasti tembral, spalvos, instrumentų sudėtis. Jokiui būdu nesiekiau estradinti ar moderninti šią nuostabą muziką. Man atrodo, kad roko ritmų įvedimas (ypač šiuo atveju) būtų bereikalingas jaukas tiems, kuriems net ir pats rokas ne visai suvokia-

mas. Siekiau subtilaus slugolaiško skambėjimo. Žinoma, egzistuoja etinė tokio darbo pusė — aš pats nenorečiau, kad kas iš tokio rimto meno kūrinio padarytų diskotekinius bestselerius. Žinodamas paties N. Rimskio-Korsakovo ieškojimus, ypač instrumentuotės srityje, o tuo labiau atsižvelgdamas į tai, kad vokalinu požiūriu opera atliekama labai demokratiška dainavimo maniera, atsisakant operinio vokalo, transkripcija stengiausi išryškinti N. Rimskio-Korsakovo muzikoje tai, kas šiandien mums joje aktualu. Juk nenukentėjo J. S. Bacho autoritetas, kai jo polifoninius kūrinius ansambliis „The Swingle Singers“ atliko balsais (taipogi nekeisdami nei vienos originalo natos!).

Jaunimui reikėjo išisavinti sudėtingą muzikinę medžią. Tai muzikinio vadovo J. Vilnonio nuopelnas. Didelį ir įdomų darbą atliko ir judesio režisierė A. Urbonavičiutė. Na, o pagrindinių vaidmenų atlikėjams — 31-os vidurinės mokyklos vienuoliktokui L. Pečiūrai (Mocartas), gamyklos sportinės dalies darbininkui A. Navalinskui ir Antano Sniečkaus politechnikos instituto studentui R. Žekevičiui (abu paruošė Saljerio partiją) teko įveikti iš tiesų sudėtingas ir plataus diapazono vokalines partijas.

Pastatymo ruošimo metu studija jautė nuolatinį Spalio 50-mečio dirbtinio pluošto gamyklos direkcijos, kultūros ir sporto rūmu administracijos dėmesį ir paramą. Tai užtikrino galimybę per palyginti trumpą laiką paruošti naują premjera.

JAUNIMO MUZIKINĖS STUDIJOS SPEKTAKLIAI

1977. V. 5. G. Kuprevičiaus opera „TEN VIDUJE“
Pagal to paties pavadinimo M. Meterlinko dramą.

1977. XI. 5. G. Kuprevičiaus publicistinė rokoratorija
„DARBAS IR DUONA“ eilės J. Marcinkevičiaus.

1978. V. 22. N. Rimskio—Korsakovo opera „MOCARTAS IR SALJER IS“,
pagal A. Puškiną.

**SPALIO 50-ČLO DIRBTINIO PLUOŠTO GAMYKLOS
KULTŪROS IR SPORTO RŪMAI**

JAUNIMO MUZIKINĖ STUDIJA

N. Rimskis—Korsakovas

MOCARTAS IR SALJERIS

PROGRAMA

Kaunas, 1978 m.

Kaina 10 kap.

N. RIMSKIS — KORSAKOVAS

MOCARTAS IR SALJERIS

Dviejų dalių opera pagal A. Puškiną
op. 48 (1897 m.) Vertė A. Churginas.

Režisierius—LTSR n. a. S. Rubinovas
Muzikinis paruošimas—J. Vilnonio
Judesio režisierė—A. Urbanavičiūtė
Instrumentinė transkripcija—G. Kuprevičiaus
Smuikas (kontrabosas) —A. Kuznecovas
Fortepijonas —G. Kuprevičius
Vargonai —J. Vilnonis
Mušamieji —M. Markavskas

Iškilminga koplyčių, paminklų, rūsių prabanga.

Išdidus užrašų, bareljefų ir kryžių liūdnumas.

Guli tūkstančiai vyrų garbių po žeme kapyno lengva.

Guli Mocartas įrgi. Už aptvaro, piktžolių krūmuos...

Per du šimtmečius niekas nėra ant jo kapo padėjės gelių.

Per du šimtmečius ašaros niekas prie jo neišliejo.

*Dūli jis kažkurioj duobėje tarp plebėjų kelių,
neužpelniusiu atskiro mažo vejos lopinėlio.*

*Susimaišė jo dulkes ir kaulai su dulkėm ir kaulais kitų,
tarp pelynų ir kiečių nekūpso joksai kauburėlis.*

*O po šventintu antkapiu—marmuro brangiu luitu—
griežta vis dantimis iš pavydo maestro Saljeris.*

VINCAS GIEDRA

MOCARTAS — Linas PEČIŪRA

SALJERIS — Arvydas NAVALINSKAS

Ričardas ŽEKЕVIČIUS

Z. Bateika, N. Bulotaitė, V. Germanavičius, R. Jankūnaitė, L. Juodžiukynaitė, G. Karaliūnaitė, K. Kazakevičiūtė, A. Lebeliūnas, S. Mackevičius, A. Paškonytė, R. Širbinskaitė, A. Vaičiūnas, A. Vasiljevas.

V. A. MOCARTAS „REQVIEM“

1. Requiem
2. Dies Irae
3. Tuba Mirum
4. Rex Tremendae
5. Recordare
6. Confutatis
7. Lacrimosa